

Włoscy niewolnicy w czasie I wojny światowej w Kielcach

Skan z negatywu zamieniony na pozytyw

W 1882 roku Włochy, które poczuły się zagrożone po zajęciu w 1881 roku Tunezji przez Francję, weszły w skład Trójprzymierza i stały się sojusznikiem Niemiec i Austro-Węgier. Po wybuchu I wojny światowej w skład sojuszu weszła jeszcze Bułgaria i Turcja, a ponieważ państwa sojuszu otoczone były przez państwa Ententy, nazwano je Państwami Centralnymi. Włochy uznały jednak, że działania Austro-Węgier naruszyły traktat Trójprzymierza więc nie przyłączyły się do konfliktu zbrojnego. Pozostając neutralne prowadziły rokowania z obiema walczącymi stronami. Kartą przetargową były nabytki terytorialne. Ostatecznie Włochy przeszły na stronę Ententy w zamian za przyrzeczenie, że po wojnie kosztem Austrii otrzymają Tyrol, Triest, Gorycję, część Dalmacji i wyspy dalmatyńskie oraz posiadłości w Albanii i Afryce. 26 kwietnia 1915 roku Wielka Brytania, Francja i Rosja, zawarły z Włochami tajne porozumienie. Zgodnie z traktatem podpisanym w Londynie Włochy przystąpiły do wojny po stronie ententy i 23 maja 1915 roku Włochy wypowiedziały wojnę Austro-Węgrom. Po początkowych sukcesach słabo przygotowana armia

włoska poniosła jednak duże straty, w tym wielu jeńców. Tylko w bitwie pod Caporetto Włosi stracili ponad ćwierć miliona żołnierzy wziętych do niewoli. Wykorzystywano ich jako bezpłatną siłę roboczą, również w Kielcach, znajdujących się w czasie wojny pod okupacją austriacką.

Oryginalna płyta negatywowa

Pracowali m.in. na kieleckim dworcu kolejowym, co potwierdza dokumentacja fotograficzna. W zasobach Muzeum Historii Kielc znajduje się jedna szklana płyta negatywowa z 1916 roku przedstawiająca grupę „włoskich niewolników” siedzącą półkolem obok podoficera armii austriackiej na trawniku przed gmachem Leonarda.

Leszek Dziedzic